

Metodiskais materiāls „Patriotisma audzināšana audzēkņos piedaloties mācību ekspedīcijā „Latvijas brīvības cīņu vēstures ceļos”

Mērķis: Padziļināt izpratni par latviešu militāro formējumu lomu Latvijas valstiskuma idejas veidošanā un sargāšanā 1. Pasaules karā, Brīvības cīņās, 2. Pasaules kara laikā un mūsdienās.

- I. Apskatām Latviešu strēlnieku cīņu vietas 1. Pasaules karā Ložmetējkalnā un pie Mangaļu mājām, apmeklējam „Ziemassvētku kauju muzeju”. Ekskursija pa restaurētajām pozīcijām. Jauniešiem uzdevums atrast max. daudz piemiņas zīmes izstaigājot pozīcijas. Stāsts pie maketa.

<http://www.karamuzejs.lv/index.php?id=1&sid=62>

Strēlnieku cīņas frontē (Klišāns V. Vēsture vidusskolai 3. daļa. - 58. lpp)

- 1) strēlnieku bataljonu apmācības notika sasteigti,
- 2) 1915. gada 10. oktobrī uz fronti aizsūtīja Daugavgrīvas bataljons,
- 3) pirmie trīs bojā gājušie strēlnieki tika apglabāti Meža kapos – izveidoti Brāļu kapi, šo piemiņas vietu veidojuši arhitekts A. Zeidaks, tēlnieks K. Zāle, arhitekts A. Birznieks,
- 4) kaujās iesaistās arī 2. un 3. bataljons.
Trīs strēlnieku bataljonu iesaistīšanās cīņās apturēja vāciešu uzbrukumu Rīgai 1915. Gada rudenī:
 1. Marta kaujas – 1916. gada marts,
 2. Jūlija kaujas – 1916. gada 3. – 8. jūlijs,
 3. Nāves sala (Klišāns V. Vēsture vidusskolai 3. daļa 59. lpp.),
 4. kauja Smārdes apkārtnē – A. Čaks raksta par strēlniekiem, kas dodas uz fronti.
 5. Ziemassvētku kaujas 1916. gads 23. – 29. decembris

- 5). Janvāra kaujas 1917. gads 10. – 21. janvāris.
Strēlnieku pulku raidīšana nesagatavotos uzbrukumos bija apzināta tautas iznīcināšana. Ziemassvētku un janvāra kaujās latviešu strēlnieki zaudē ap 9000 kritušo, kas ir ap 30% no sastāva. Tas veicina neuzticēšanos armijas vadībai un strēlnieku un pakļaušanos lielinieku aģitācijai.
- 6). 1917.g. 1. un 2. septembrī kauja pie Mazās Juglas, ļaujot atkāpties Krievijas impērijas 12. Armijai. 3000 kritušo. 5. Zemgales pulks zaudēja 75% personālsastāva.

Strēlnieku nozīme Latvijas vēsturē

Par varonību liecina rietumu žurnālistu teiciens, ka strēlnieks ir tik vērts, cik viņa svars zeltā. Tanī laikā tautā ir milzīga pašapziņa, lepnums un patriotisms. Viņi jāva saprast, ka mēs, kā nācija, esam pelnījuši kaut ko vairāk, par impērijas nomales tautas statusu. Tas bija streļķu nopelns. Viņi pielika savu roku abu lielo impēriju- Krievijas un Vācijas sabrukumā. Latviešu nacionālā domāšana, pateicoties strēlniekiem, tuvojās briedumam.

Lestene, leģionāru kapi. Memoriāla apmeklējums.
Muzejs. Baznīca.

Apmeklējām memoriālu, nolikām ziedus pie Mātes Latvijas. Audzēkņi kritošo sarakstā sameklē savus radniekus. Iepazīstamies ar Lestenes muzeja ekspozīciju un Lestenes baznīcas interjeru un restaurācijas gaitu.

Skolotāji atbild uz jautājumiem, kāpēc bija jākaro Leģionā, un uz ko cerēja šie latviešu karavīri. Kādu varonību demonstrēja kaujās.

PIKC Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma
tehnikuma 3,8,12,18.un 19 grupas

1943.g. 10.februārī Ā. Hitlers parakstīja pavēli par Latviešu brīvprātīgo SS leģiona izveidošanu.

Latviešu SS brīvprātīgo leģions jeb Latviešu leģions bija Latvijas teritoriju okupējušā Trešā reiha bruņoto struktūru - ieroču SS un policijas - sastāvā esošo latviešu militāro formējumu kopums Otrā pasaules kara laikā.

Latviešu leģionā mobilizētie jaunieši

Latviešu leģionāri ierindā, 1943.g.

Latviešu leģiona 2. brigādes karavīri ierindā, 1943.g.

Ar latviešu leģionu vēlāk saprata visas latviešu vienības vācu armijā, kuru kodolu veidoja divas (15. un 19.) kājnieku divīzijas. **Par divīziju pamatu kļuva pirmie trīs policijas bataljoni, kurus sākumā pārdēvēja par latviešu SS brigādi.**

1943. gada maijā Latviešu SS brīvprātīgo leģiona sastāvā bija pavēlēts saformēt: latviešu SS brigādi un latviešu SS brīvprātīgo divīziju.

1944. gada maijā 19. latviešu SS brīvprātīgo divīziju (*radusies uz SS brigādes bāzes*) pārdēvēja par **19. ieroču SS grenadieru divīziju**. 1944. gada jūnijā 15. latviešu SS brīvprātīgo divīziju pārdēvēja par **15. ieroču SS grenadieru divīziju**.

SS brīvprātīgo leģiona nosaukuma dēļ latviešu karavīriem pēc Vācijas kapitulācijas angļi un amerikāņi gūstā neklājās viegli. Grūti bija pārliecināt angļus un amerikāņus, ka latviešu leģions nav brīvprātīgs formējums un, ka latviešiem nav nekāda cita sakara ar nacistu SS vienībām, kā tikai nosaukums.

Iesaucot latviešus militārajā dienestā, bija paredzēts ļaut izvēlēties - dienēt leģionā, gaisa spēku, izpalīgos, darba vienībās vai policijas bataljonos. Arī šajā ziņā no „brīvprātības” bija jāatsakās, jo brīvprātīgo pieplūdums bija neliels. Tā kā liela daļa iesaukto izvairījās ierasties, iesauktiem vairs nedeja iespēju izvēlēties, bet norīkoja dienestā pēc vajadzības.

Bangerskis

Sākumā par leģiona 15. divīzijas komandieri vācieši solīja apstiprināt ģenerāli **Rūdolfu Bangerski**. Vācu vara tomēr neuzticējās latviešu komandieriem, tāpēc paziņoja, ka leģionu komandēs vācietis. R. Bangerskis tika iecelts par abu latviešu divīziju ģenerālinspektoru ar neskaidrām funkcijām. Latviešiem atļāva uz mundiera piedurknēm nēsāt vairogveida emblēmu ar Latvijas karoga krāsām. Vairums karavīru domāja, ka tie cīnās arī par Latvijas brīvību. **Karā krita aptuveni 51% no iesauktajiem leģionāriem.** Vissīvākās kaujas latviešu leģiona kājnieku divīzijas izcīnīja Volhovas purvos Krievijā, pie Jelgavas un Kurzemes aizstāvēšanā.

R. Leģionā bez 2 kājnieku divīzijām bija arī citas karaspēka daļas: sapieri, zenītartilērijas daļas u.c.

Kara noslēgumā abu divīziju likteņi šķīrās. **19. divīzija pēc varonīgām cīņām Kurzemes frontē un pēc Vācijas kapitulācijas nonāca padomju gūstā.** Leģionārus izsūtīja uz Krieviju, kur tos vairākus gadus buspadā turēja gūstekņu nometnēs. Kad tie atgriezās dzimtenē, tos sagaidīja dažādi neoficiāli aizliegumi, jo „leģiona zīmogs” padomju varas iestādēs bija ne tikai uz viņiem, bet arī uz ģimenes locekļiem.

15. divīzija bija nonākusi Vācijā, un kara beigās tā padevās Rietumu valstu spēkiem. Sākumā tiem klājās grūti, jo tos uzskatīja par SS vīriem. Vēlāk ar laiku tie varēja atstāt nometnes. Kopumā kara laikā vācu dienestā tika iesaukti ap 140 000 Latvijas pilsoņu.

Kopš 1941.g. decembra latviešu jaunieši tika iesaistīti pusmilitārā valsts darba dienestā. Tā nolūks bija iegūt lētu darbaspēku. Vēlāk šie jaunieši tika mobilizēti leģionā. Teorētiski darba dienests bija brīvprātīgs, bet faktiski tajā iesaistīja kā obligātajā valsts dienestā. Sākumā vervēja ar solījumiem.

Vēlāk okupācijas Darba pārvalde Latvijā sāka darboties ar izsūtīšanas metodēm. Pirmajos 3 gados darbos uz Vāciju izsūtīja ap 4000 jauniešus. **Kopumā uz Darba dienestu Vācijā nosūtīja apmēram 16 000 latviešus.**

Video: Latviešu leģions

http://www.youtube.com/watch?v=2OE0S7ggAWw&feature=player_embedded#!

III.Oskara Kalpaka muzejs Airītēs.

Piemiņas pasākums 2014. Gada 6. Martā.

Audzēkņi ,apmeklējot piemiņas pasākumu, veltītu 1. Latvijas armijas virspavēlniekam Oskaram Kalpakam, iepazīstas ar piemiņas vietu Airītēs, noliek ziedus. Īpašu noskaņu rada Latvijas Bruņoto spēku svinīgā parāde un studentu korporāciju piedalīšanās parādē. Vēl viens pierādījums, ka izšķirošos mirkļos Latvijas vēsturē jaunie cilvēki ir izšķīruši valsts un tautas likteni. Tehnikuma audzēkņu iespēja pakomunicēt un nofotografēties kopā ar Aizsardzības ministru un NBS komandieri bija ļoti nozīmīga.

O.Kalpaka memoriālais muzejs un piemiņas vieta

Saldus novadā, "Airītēs"

- Piemiņas vietā novietoti pieminekļi četriem pie Airītēm 1919. gada 6. martā kritušajiem Atsevišķā latviešu bataliona karavīriem: O.Kalpakam – atklāja Valsts prezidents J.Čakste 1922. gada 3. septembrī; N.Grundmanim – atklāja Valsts prezidents G.Zemgals 1929. gada 3. martā; P.Krievam un J.Šrinderam – atklāja 1933. gada 3. septembrī.
- Pēc 2. pasaules kara piemiņas vieta tika iznīcināta. No jauna pieminekļi uzstādīti 1988.–1989. gadā un piemiņas vieta atklāta 1989. gada 11. novembrī.

6. martā 2014. Gadā piemiņas pasākums Airītēs

PIKC Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma 3,8,12,18.un 19 grupas kopā ar Aizsardzības ministru

R. Vējoni un NBS komandieri R. Graubi Airītēs

Brīvības cīņas

1919. g. 31. janvāris - Padomju spēki bija iekarojuši praktiski visu Latviju, Latvijas Republikas valdība un vācu spēki kontrolēja tikai nelielu apgabalu ap Liepāju. Cīņā pret lieliniekiem palīdzēja Vācija. **1919. gada 3. martā** apvienotie vācu un latviešu spēki, kuros ietilpa **Golca Dzelzs divīzija** un **Kalpaka brigāde** (1919. g. 5. janvārī tika izveidots Latviešu atsevišķais bataljons, 7800 vīru kopskaitā, ko komandēja Oskars Kalpaks.) sāka uzbrukumus. Stučkas Pagaidu valdības rīcībā bija aptuveni 7500 karavīru. Kalpaka vienības padzina lieliniekus no Jaunās muižas.

O. Kalpaks.

1919. g. 6. martā notika pārratums. Kalpaka vienības sastapās ar kādu no Dzelzs divīzijas bataljoniem. Tie noturēja viens otru par bolševikiem, uzsākot savstarpēju apšaudi. Kaujā krita pulkvedis O. Kalpaks un komandieris N. Grundmanis. Par latviešu brigādes komandieri tika iecelts **Jānis Balodis.** Marta beigās lielākā daļa Kurzemes jau bija atbrīvota. Varēja sākt uzbrukumu Rīgai, tomēr Golcs deva pavēli to apturēt, jo vācieši organizēja sazvērestību pret Latvijas Pagaidu valdību.

Apvērsums Liepājā.

Ulmaņa valdība bija traucēklis fon der Golca plāniem. Lai gan viņš komandēja tobrīd nopietnākos militāros spēkus Latvijā, Rietumi tomēr viņam bija atvēlējuši tikai pamierā noteikto uzdevumu izpildītāja lomu - sakaut lieliniekus un pēc tam izvākties no Latvijas.

1919.gada 16.aprīlī vācieši sarīkoja puču. To īstenoja provāciski noskaņotais mācītājs **Andrievs Niedra**, kurš tādējādi ieguva Latvijas nodevēja statusu. Šai dienā barona Manteifela vadītā triecienvienība izbrauca Liepājas ielās ar bruņumašīnām, ielenca Latvijas valdības namu, arestēja iekšlietu ministru Miķeli Valteru un apgādības ministru Jāni Blumbergu, pārņēma valsts kasi un ieņēma bruņoto spēku štābu. Pasākums neizdevās līdz galam, jo Ulmaņa valdība (izņemot 2 ministrus – M. Valteru un J. Blumbergu) paglābās angļu sūtniecībā.

Golcs izlikās, ka neko nezina par šo operāciju. Vispirms pučisti mēģināja izveidot militāru diktatūru, bet nespēja tajā iesaistīt latviešu vienību komandieri **Jāni Balodi**. Visbeidzot tika izveidota rakstnieka un garīdznieka **Andrieva Niedras valdība** - latvisks aizsegs vācu muižniecības plāniem. Šo valdību atzina Golcs un baltvācu muižnieki. Baloža brigāde palika uzticīga Latvijas Pagaidu valdībai.

Pēc neilga laika Ulmanis pārcēlās no britu vēstniecības uz kuģi "**Saratov**" Liepājas ostā, kuru apsargāja angļi. Tas kļuva par Ulmaņa valdības mājvietu uz 2 mēnešiem.

Pakāpeniski pieauga Ulmaņa valdības popularitāte, Latvijas likumīgā valdība stingri iestājās pret jebkādu sadarbību ar dažādām vāciešu marionešu valdībām. Ziemeļlatvijas brigādes komandieris **J.Zemitāns** pirmais no militāristiem nosodīja puču un atzina pakļautību Ulmaņa valdībai.

Liepājā **Gustavs Zemgals** sasauca Latvijas pagaidu parlamenta - Tautas Padomes - sēdi, kurā atbalstu K.Ulmaņa valdībai izteica pat līdz šim atturīgie sociāldemokrāti un vācu minoritāte. Ulmaņa valdība no kuģa nokāpa **1919.gada 27.jūnijā**. Sajūsminātā tauta tās priekšā kaisīja ziedus.

Jānis Balodis.

Uzbrukums Rīgai

Golcs 1919.g. 22. maijā pavēlēja uzbrukt Rīgai, lai palielinātu Niedras valdības autoritāti. Baloža brigādei nācās cīnīties kopā ar vācu vienībām pret bīstamāko ienaidnieku – latviešu lieliniekiem. **22. maijā vācu vienības ieņēma Rīgu** un uzsāka nežēlīgu izrēķināšanos ar mierīgajiem iedzīvotājiem, kurus uzskatīja par boļševiku atbalstītājiem. Sākās „**Baltais Terors**”. Tas tika pārtraukts 23. maijā, kad iejaucās Baloža brigāde un sabiedroto pārstāvji.

Vidzemes atbrīvošana

1919.gada 7.janvārī J.Zemitānu Pagaidu valdība nosūtīja uz Igauniju kā Latvijas militāro priekšstāvi. Bija nepieciešams panākt vienošanos ar Igaunijas valdību par latviešu nacionālo karaspēka vienību veidošanu. Līgumu parakstīja Zemitāns un Latvijas pārstāvis Igaunijā mācītājs Ramanis, lai gan Zemitānam nebija skaidru juridisko pilnvaru. **1919.g. marta beigās Igaunijā tika izveidota Ziemeļlatvijas brigāde** (aptuveni 12 000 kareivju), kuru komandēja kapteinis **J. Zemitāns**.

Kopā ar igauņu karaspēku no bolševikiem tika atbrīvota liela daļa Ziemeļvidzemes. Provāciskā Niedras valdība pasludināja igauņus par iebrocējiem, bet Zemītāna brigādi par bolševikiem, kas jāpadzen no Latvijas. Tādēļ Golca Dzelzs divīzija neturpināja uzbrukumus bolševiku frontē, bet virzījās pretī igauņu un latviešu apvienotajiem spēkiem. **Latviešu karavīriem nācās vienlaikus cīnīties gan pret lieliniekiem, gan pret vāciešiem.**

Jūnija sākuma notika sadursmes starp Golca divīziju un Ziemeļlatvijas brigādes un igauņu apvienotajiem spēkiem. Tā kā militārais pārsvars bija vāciešu pusē, nācās papildināt latviešu vienības. No Cēsu un Valmieras vidusskolas audzēkņiem leitnanta Grīna vadībā tika saformēta skolnieku rota.

No 19. līdz 22. jūnijam notika izšķirošā cīņa pie Cēsīm. Skaita ziņā abas karojošās puses bija vienlīdzīgas, tomēr vāciešiem bija labāks apbruņojums. Tomēr rezultātā pārsvaru ieguva latviešu un igauņu apvienotie spēki. Golca divīzija atkāpās. Sabiedrotie pieprasīja, lai abas karojošās puses noslēgtu mieru. Cēsu kaujas izšķīra Niedras valdības likteni, kura beidza savu darbību.

Strazdmuižas pamiers

3. jūlijā Strazdmuižā tika parakstīts pamiers, saskaņā ar kuru vāciešiem bija jāatstāj Rīga. Vāciešiem, kuri nebija Latvijas pavalstnieki, jāatgriežas Vācijā. 6. jūlijā Ziemeļlatvijas armija ienāca Rīgā, bet 8. jūlijā atgriezās K. Ulmaņa Pagaidu valdība. Pagaidu valdība apvienoja karaspēka

vienības. Cēsu kauju laikā kļuva redzama konfrontācija starp Zemītāna un Baloža vadītajiem spēkiem. Tādēļ par Latvijas armijas virspavēlnieku tika iecelts pensionēts Krievijas armijas ģenerālis **Dāvids Šimansons**.

Bermontiāde

Vācu ģenerālis Rīdigers fon der Golcs pēc sakāves Cēsu kaujās joprojām loloja cerības izveidot vācu kundzību Baltijā. Viņš nepildīja Strazdmuižas pamiera nosacījumus un neaizvāca vācu karaspēku no Kurzemes, bet gan nostiprinājās Jelgavā un vāca spēkus. Tur atradās arī krievu pulkvedis **Pāvels Bermonts-Avalovs**, kurš no Zalcvēdeles krievu karagūstekņu nometnes Vācijā bija sācis rekrutēt brīvprātīgos un izveidojis karaspēku, it kā lai cīnītos pret Sarkano armiju. 12. jūnijā Bermonts ieradās pie Golca. Golcs slepeni noslēdza līgumu ar bijušo Krievijas armijas virsnieku **Bermontu – Avalovu**, kurš paredzēja vācu karaspēka iekļaušanos Bermonta Krievijas brīvprātīgo armijā. Tika apvienoti spēki un finansējums. Vācija vēlējās izveidot Baltijas hercogisti. Baltiju gribēja sagrābt arī Bermonts, kura mērķis bija likvidēt Pēterpils lielinieku režīmu un atjaunot Krievijas impēriju. **Jaunizveidotajā Rietumkrievijas armijā bija 80 % vāciešu un 20 % krievu.** Formāli plānoto uzbrukumu vadīja Avalovs, bet aiz viņa stāvēja Vācijas intereses.

Golcs ar šo armiju cerēja iekarot Latviju un pēc tam gāzt Padomju varu Krievijā.

1919. g. 6.oktobrī Bermonts nosūtīja Ulmanim telegrammu, kurā pieprasīja nelikt šķēršļus Krievijas brīvprātīgās rietumu armijas gājienam cauri Rīgai uz Krieviju, lai cīnītos ar lieliniekiem. Vienlaikus (tajā pašā 6.oktobrī) viņš parakstīja uzbrukuma pavēli.

1919.g. 8. oktobrī Bermonta – Golca armija sāka uzbrukumu

Rīgai. Golca rīcībā bija ap 45 000 vīru, 100 lielgabali, 600 ložmetēji un 120 lidmašīnas. Rīgas frontē tiem pretī stājās 12 000 vīru, 9 lielgabali un 68 ložmetēji. Pārējā Latvijas armija cīnījās Latgales frontē pret bolševikiem.

10. oktobrī Bermonta armija jau ieņēma Pārdaugavu. Daugava kļuva par frontes līniju. Latvijas armijā tika iesaistīti papildspēki. Armijā pieteicās daudz brīvprātīgo - zēni, studenti, pusmūža vīri, sirmgalvji, strādnieki, zemnieki, namīpašnieki un inteliģenti.

Par armijas virspavēlnieku iecēla J. Balodi. Tika izstrādāts plāns - aizsardzības kaujā novājināt pretinieku, tad pāriet pretuzbrukumā. Atbalstu Latvijas armijai sniedza sabiedrotie.

3. novembrī sākās Latvijas armijas uzbrukums, kuru atbalstīja angļu un franču karakuģi. Cīņas Pārdaugavā ritēja 7 dienas. 10. novembrī Bermonta karaspēks sāka no Rīgas atkāpties.

1919.g. 11. novembrī Rīga tika atbrīvota. Uzvarai par godu 11.novembris tika pasludināts par Latvijas armijas svētku dienu – **Lāčplēša dienu.** Tika nodibināts Lāčplēša kara ordenis ar devīzi „Par Latviju”. 21. novembrī atbrīvoja Jelgavu. **28. novembrī Bermonta karaspēks tika padzīts no Latvijas.** 1919. gada decembrī Latvijas armijā bija jau 65 000 karavīru.

Latgales atbrīvošana

Pēc Bermonta padzīšanas no Latvijas varēja turpināties Latgales atbrīvošana. Pagaidu valdība noslēdza līgumu ar Poliju par militāru palīdzību. Polija piešķīra 20 000 karavīru, lai palīdzētu atbrīvot Latgali no bolševikiem.

1920.g. 3. janvārī sākās latviešu – poļu karaspēka uzbrukums

Latgales frontē. Tajā dienā tika atbrīvota Daugavpils.

1920. g. 13. janvārī par savas darbības izbeigšanu paziņo Pētera Stučkas vadītā Latvijas SPR valdība.

1920.g. 21. janvārī tika atbrīvota Rēzekne. **1. februārī tika noslēgts ar Padomju Krieviju pamiers. Brīvības cīņas līdz ar to bija beigušās. Brīvības cīņas ilga 628 dienas, tika izcīnītas aptuveni 75 kaujas. Latvijas armija bija zaudējusi aptuveni 3400 karavīru.**

Pirmajā pasaules karā un brīvības cīņās Latvija bija zaudējusi 30% iedzīvotāju. Mērķis bija sasniegts – neatkarīga Latvijas valsts tika izcīnīta. Vēl tikai bija jāpanāk starptautiska atzīšana. Sākotnēji Rietumu lielvalstis tam pretojās, jo cerēja uz cariskās Krievijas atjaunošanu.

Pēc pamiera noslēgšanas ar Krieviju pierobežā vēl turpinājās atsevišķas militāras sadursmes. 1920. gada 12. aprīlī Maskavā tika uzsāktas miera sarunas, kas tika turpinātas Rīgā. Problēmas radīja jautājums par Latvijas un Krievijas robežu. **Tomēr 11. augustā Rīgā abu valstu delegācijas parakstīja miera līgumu.** Padomju Krievija atzina Latvijas valsts

neatkarību. Tā apņēma Latvijai izmaksāt 4 milj. zelta rubļu atlīdzību par kara laikā evakuētajām materiālajām vērtībām, kā arī garantēja latviešu bēgļiem tiesības atgriezties dzimtenē.

Miera līgums ar Padomju Krieviju:

- 1)** sagrāva latviešu lielinieku cerības atjaunot padomju varu Latvijā;
- 2)** sagatavoja ceļu Latvijas starptautiskai atzīšanai no Rietumvalstu puses;
- 3)** kā starptautisks līgums bez noilguma termiņa tas kalpoja par pierādījumu tam, ka 1940. gadā PSRS okupēja Latvijas Republiku.

Avoti:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/lv/b/b2/Stuchka.jpg>

J. Freibergs "Jauno laiku vēsture 20. gadsimts", Zvaigzne ABC, 2001., 65. lpp.

http://www.jzb.lv/files/images/krajumi/novadnieki/Kalpks_O.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/lv/2/2f/Balodis_Janis.jpg

http://www.vesture.eu/images/thumb/a/a8/Niedra_Andrievs.jpg/200px-Niedra_Andrievs.jpg

http://latvija90.lata.lv/system/application/uploads/past/img_4356_1225293870.jpg

http://www.diena.lv/upload/article/0003/28400/52239_BIG.jpg

<http://www.aliens.lv/new.php?lang=lv&id=1&k=249>

http://lv.wikipedia.org/wiki/Latvijas_br%C4%ABv%C4%ABbas_c%C4%AB%C5%86as

J. Freibergs "Jaunāko laiku vēsture 20. gadsimts", Zvaigzne ABC, 2001.g.
kolektīvs "Latvijas vēsture", Zvaigzne, 1992.g.

Autoru

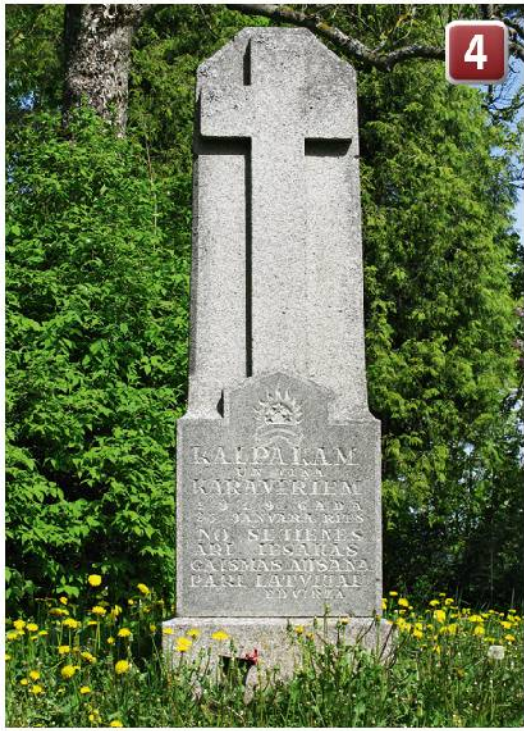
IV. Piemineklis kalpakiešiem Aizporēs.

Piemineklis kalpakiešiem

Aizputes novadā, Aizpores kapos

- A. klāts 1993. gada 15. maijā vietā, no kuras 1919. gada 24. janvārī sākās Kalpaka bataljona pretuzbrukums lielintekiem.
- Pieminekļa autori tēlnieki I. Lukažs un H. Sprincis.
- Pieminekli iecirsts teksts: „KALPAKAM UN VIŅA KARAVĪRIEM. 1919. GADA 25. JANVĀRA RĪTS. NO ŠEJENES ARĪ IESĀKĀS GAISMAS AUŠANA PĀRĪ LATVIJAI. ED. VIRZA”.

Ekspedīcijas rezultāti.

1. Audzēkņiem radās lielāka skaidrība par minētajiem vēsturiskajiem notikumiem.
2. Radās skaidrība par latviešu militāro formējumu lomu svešo armiju sastāvā.

3. Neatkarība vienmēr prasīs upurus.
4. Pēc piemiņas pasākuma Airītēs jaunieši atzina, ka arī tagad būtu gatavi aizstāvēt savu valsti.

Metodisko materiālu sagatavoja PIKC Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums vēstures skolotājs Oskars Rudovskis.